

ДОБІР І СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ДЛЯ АВТОСЕРВІСУ

Постановка проблеми. Відбір змісту професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу має здійснюватися з орієнтацією на вимоги ринку праці. Йдеться про важливість урахування державного соціального замовлення, запиту соціально-економічного середовища й соціальної та особистісно-індивідуальної сфер розвитку.

З позиції державного соціального замовлення зміст професійної підготовки кваліфікованих робітників (професійної освіти, професійного навчання та професійного виховання) має забезпечити універсальну систему знань, умінь і навичок, досвід самостійної діяльності та відповідальності, спрямовуватись на опанування ключових компетенцій.

Згідно з основними ідеями вчених (І. Колесникова [14], О. Морева [22], М. Гончакова-Сибірська [14]), практично це передбачає реальну варіативність змісту; високий рівень викладання предметів основного і варіативного (регіонально обумовленого та особистісно потребнісного) компонентів; оновлення, поглиблення, збагачення інформаційно-комунікативним, економічним, валеологічним, соціально-психологічним тощо змістом навчальних програм, розроблення та впровадження індивідуальних, корекційних програм; використання різноманітних сучасних форм навчання.

Метою статті є розкриття сучасних вимог до структурування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників для автосервісу.

Виклад основного матеріалу та аналіз досліджень зазначеної проблеми. Запит соціально та особистісно-індивідуального напрямку розуміється як соціальний запит освітньо-виховного закладу, особистості на професійну освіту і її результат – набуття конкурентоздатного потенціалу особистості. Це актуалізує потребу передбачити способи включення у зміст професійної підготовки кваліфікованих робітників автотранспортної галузі механізмів вивчення і задоволення попиту основних «замовників освітнього професійного продукту». Важливим фактором реалізації пропонованого аспекту у структуруванні змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автотранспортної галузі має стати ініціатива і самостійність закладів освіти, педагогів, усіх суб'єктів освітньо-виховної діяльності, спрямування планового програмного регулювання і управління змістом професійної підготовки на основі чіткого визначення мети і її поетапного здійснення в інтересах особистості, соціального замовника, держави.

Якщо говорити про структурні компоненти змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу, то системне бачення категорії професійної підготовки дає нам право виокремити мега-структури і макро-структури. До складу мега-структур входять концепції змісту професійної підготовки, професійні стандарти, освітні стандарти тощо. До макро-структур включені: навчальні плани, навчальні програми, підручники, посібники, дидактичні матеріали тощо.

У контексті педагогічної теорії пропонуються концепції обґрунтування й конструювання змісту освіти: *енциклопедична* (Я. Коменський [13]), яка спирається на положення про те, що глибина розуміння дійсності залежить лише від кількості знань; *дидактично-формалізована* (Й. Г. Песталоцці [24], А. Дистервег [20]), згідно з якою виняткове значення у змісті освіти належить гармонійному розвитку особистості; *утилітаристська* (Д. Дюї [8], Г. Шарельман [29]), згідно з якою основним джерелом формування змісту освіти є суспільний досвід, накопичений людством за весь період його розвитку, причому досвід педагогічно інтерпретований.

Серед сучасних науково-теоретичних підходів до розроблення змісту освіти виокремоються: *соціально-детермінований* (І. Журавльов [9], Л. Зоріна [12], В. Краєвський [15], М. Скаткін [27]), що передбачає аналіз зовнішніх соціальних, економічних,

технічних, технологічних факторів як вимог соціального замовлення суспільства на підготовку сучасного фахівця; *особистісно-орієнтований* (В. Ледньов [17], В. Оконь [23]) – в основі обґрунтування змісту фахової підготовки покладена концепція відбору елементів змісту освіти, що пов'язані між собою, а отже, повинні бути об'єднані у єдину систему теоретичної (знання), практичної (вміння й навички), морально-психологічної та творчої готовності до професійної діяльності, де особистісний аспект відіграє провідну роль; *діяльнісний* (В. Краевський [15], І. Лернер [18], В. Зайчук [10]). В контексті даного підходу розкривається сутність відбору навчальної інформації, яка спрямована на професійну діяльність; *компетентнісний* (В. Адольф [1], А. Бермус [3], В. Болотов [4], Є. Зеєр [11], О. Лебедев [16], О. Овчарук [25], А. Хуторський [28]) передбачає головний напрям – це переорієнтація систем професійної освіти на впровадження концепції компетентності як основи оптимізації організації та здійснення професійного навчання, визначення професійних функцій фахівця, їх оптимізацію засобами інноваційних технологій навчання, необхідність впровадження цих технологій з метою формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників.

Схематично структурування змісту професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу можна представити, за слушним твердженням В. Геодакяна [5], як «ядро» (культурно-історичний компонент) і динамічна «периферія» (соціумно-ситуативний і особистісно-індивідуальний компоненти).

Виходячи із зазначеного вище, перспективи розвитку та вдосконалення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу мають визначатися за соціально-економічним та культурологічним напрямками.

Перша група напрямів удосконалення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу пов'язана із проведенням цілеспрямованого і систематичного моніторингу специфічних факторів, які впливають на зміст.

Друга група напрямів удосконалення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу носить культурологічний характер і орієнтується на: реалізацію ідеї стандартизації національних систем професійно-технічної освіти; впровадження інноваційної моделі змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу, створення можливостей для реалізації у ПТНЗ різних основних і додаткових освітніх програм, узгодженість підходів до проектування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу з аналогічним напрямом діяльності в країнах ближнього і далекого зарубіжжя, розробку нового покоління навчально-програмної документації, створення умов для розвитку якісно нових професійно значущих якостей особистості,

До базових ідей проектування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу відносимо: інтеграцію професій у процесі навчання в умовах сучасних ПТНЗ; проектування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу з урахуванням потенційних можливостей підвищення кваліфікаційних рівнів підготовки; ієрархізацію цілепокладання у процесі створення документів навчально-програмного забезпечення змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу.

Важливою вимогою сучасного ринку освітніх послуг є компетентнісний підхід у навчанні. Зміст професійної підготовки на основі компетентнісного підходу – це зміст професійного навчання, результатом якого стає здатність майбутнього фахівця продемонструвати виконання роботи відповідно до вимог компетентності, що діють в даній сфері. Характерними особливостями змісту професійної підготовки на основі компетентнісного підходу є такі: в основі змісту професійного навчання – вимоги професійної компетентності; зміст професійного навчання має орієнтуватися на результат, на розвиток відповідних елементів компетентності; оцінювання успішності має здійснюватися згідно з уміннями учнів продемонструвати компетентність на відповідному рівні виконання професійно заданих компетенцій; в оцінці компетентності головним критерієм має бути здатність виконувати роботу.

Важливим фактором структурування змісту професійного навчання є сучасні вимоги

до робочого місця. Технологічні інновації в промисловості створюють такі умови, коли людська праця перестає бути головним чинником підвищення продуктивності виробництва. Кваліфікація робітника потребує змін частіше, ніж це було 10–20 років тому, оскільки багато рутинних операцій бере на себе техніка, звільнюючи робітників, даючи їм можливість брати на себе більш відповідальні та складні завдання у виробничому процесі. Учні повинні орієнтуватися у способах організації гнучкого автоматизованого виробництва, яке базується на широкому застосуванні сучасного програмно керованого технологічного устаткування, мікропроцесорних керуючо-обчислювальних засобів, промислових робото-технічних систем, засобів автоматизації проектно-конструкторських, технологічних і планово-виробничих робіт.

Враховуючи те, що головний критерій відбору кваліфікованих робітників автосервісу на ринку праці – фактичні вміння, які дозволяють виконувати ремонт автомобілів, тому в змісті підготовки кваліфікованих робітників автосервісу, зокрема, слюсарів з ремонту автомобілів, особливу увагу приділяємо розробці практико-орієнтованого навчально-методичного матеріалу. Причому такий матеріал максимально повинен відповідати: максимальному наближенню навчання до потреб реального виробництва і конкретних робочих місць; врахуванню розмаїтості неформального сектора економіки й значної диференціації вимог роботодавців до кваліфікації і профілю компетентності робітників; можливості підтримки й використання ринкових механізмів у навчанні; випереджальному характеру підготовки робочих кадрів на рівні нових технологій і вимог міжнародних стандартів; багатопрофільності, адаптації до змін виробничо-технічних умов і змісту праці.

У процесі практичної підготовки педагоги мають враховувати той факт, що для роботи в майстернях, що здійснюють ремонт старих вітчизняних автомобілів та іномарок, потрібна не тільки спеціальна освіта, а й «золоті руки» і професійна кмітливість, що дозволяє знайти і усунути несправність навіть за відсутності спеціального устаткування і запчастин. Для роботи в сучасних сервіс-центрах, особливо авторизованих закордонними автовиробниками, вимогою роботодавців є середня-спеціальна освіта, оскільки там використовується складне устаткування і комп'ютерні програми діагностики несправностей автомобіля.

Варіативну частину професійно орієнтованих предметів було запропоновано використовувати для вивчення попиту на професію і запиту роботодавців щодо якості підготовки робітників автосервісу, на вивчення нових виробничих технологій. Важливим виявилось те, що така складова програм предметів відповідала особливостям регіонального розвитку автосервісу.

Аналіз програм підготовки слюсаря з ремонту автомобілів і водія засвідчив певну тотожність навчальних предметів, видів, форм навчання. Учень має можливість отримати інтегровану спеціальність 7231 «Слюсар з ремонту автомобілів»; 8322 «Водій автотранспортних засобів категорії» «С».

Професійна компетентність передбачає наступні вимоги до робітника: раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці; додержуватись норм технологічного процесу; не допускати браку в роботі; знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт; використовувати у разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо); знати інформаційні технології; виконувати роботи з розбирання автомобілів (у тому числі дизельних, газобалонних і спеціальних), а також автобусів; ремонтувати, складати вантажні автомобілі окрім спеціальних, газобалонних та дизельних, легкові автомобілі і автобуси з кількістю посадкових місць для пасажирів до 22; визначати і усувати несправності у роботі складових одиниць та агрегатів автомобілів; ремонтувати, складати, регулювати та випробовувати складові одиниці та агрегати середньої складності з заміною окремих частин і деталей; виконувати кріпильні роботи відповідальних різьбових з'єднань при технічному обслуговуванні з заміною зношених деталей; розбирати відповідальні складові одиниці та агрегати електроустаткування автомобілів;

з'єднувати та паяти проводи з приладами й агрегатами електроустаткування; виконувати слюсарну обробку деталей за 11-12 квалітетами з застосуванням універсального обладнання; ремонтувати і встановлювати складні агрегати і складові одиниці під керівництвом слюсаря вищої кваліфікації.

Відбір і структурування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу в контексті цільових орієнтирів формально заданих структур здійснюється на основі державних нормативно визначених документів: стандартів, навчальних планів, програм, підручників тощо.

Важливим у цьому процесі є наближення навчання до реального життя та економіки, потреб конкретної людини, передбачення сприятливих умов для безперервного навчання та поступового розвитку професійної кар'єри, досягнення гнучкості в оволодінні професією та інтегрування різних видів робіт.

Реалізація зазначеного здійснюється шляхом набуття учнями ПТНЗ практичних умінь і навичок, необхідних у реальному житті через інтегрування теорії і практики, встановлення міцних взаємозв'язків між професійною освітою та сферою праці. Так, наприклад, важливою складовою підготовки кваліфікованих робітників автосервісу ми визнаємо соціально-економічну підготовку. Вона сприяє тому, щоб майбутній робітник міг свідомо оцінювати стан і потреби соціального професійного середовища та свої переваги у самореалізації у ньому, володіти здатністю і готовністю, наприклад, у подальшій професійній діяльності заснувати власний бізнес у сфері автосервісу (ця сфера приносить стабільний прибуток). Однак для цього одного вміння ремонтувати машини недостатньо, потрібні знання у сфері управління, економіки, юриспруденції.

Отже, можна стверджувати, що тільки взаємозалежний комплекс професійних знань і особистісних якостей може визначати рівень професіоналізму сучасного фахівця та його готовності до ефективної діяльності за обраним фахом.

У сучасній дидактиці набули поширення засади чотирикомпонентної структури змісту освіти (І. Лернер [19]), згідно з якими зміст професійної освіти зумовлений вимогами суспільства до майбутніх фахівців, на досягнення яких мають спрямовуватися зусилля педагогів і суб'єктів навчання в закладах освіти відповідного рівня. Він містить такі взаємопов'язані компоненти: *систему знань*, засвоєння яких формує адекватну діалектичну картину світу та озброює правильним методологічним підходом до пізнавальної і практичної діяльності; *систему інтелектуальних і практичних умінь і навичок*, покладених в основу конкретної практичної діяльності; *риси творчої діяльності*, що забезпечують готовність до розв'язання нових проблем, творчого перетворення дійсності; *систему світоглядних і поведінкових якостей* особистості, які є основою суспільно та особистісно значимих переконань та ідеалів.

Аналіз філософської та психолого-педагогічної літератури (С. Батишев [2], В. Лозовецька [6], В. Ледньов [17], І. Лернер [18]) вказує на те, що зміст професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу розглядається як категорія, що характеризується системою вимог до загальнокультурних, загальнопрофесійних, загальноспеціальних і спеціальних знань, умінь, навичок, професійно значущих якостей особистості, що відображаються у професійно-кваліфікаційних характеристиках, вимогах до світогляду та базових компонентів культури особистості.

На підставі аналізу кваліфікаційної характеристики здійснюється прив'язування конкретної професії до конкретного напрямку, згідно з яким визначається розподіл часу для навчальних програм з базових предметів. На основі аналізу змісту навчальних програм з предметів загальноосвітнього та професійно-технічного циклів вносяться відповідні зміни, доповнення до програм із загальноосвітніх дисциплін, які включають прикладні питання загальнотехнічних професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін.

Враховуючи нові соціально-економічні умови, для яких характерні стрімкі зміни на ринку праці, безробіття, проблеми трудової зайнятості, у змісті професійного навчання слід передбачити психолого-педагогічний компонент, спрямований на оволодіння майбутніми кваліфікованими робітниками автосервісу знаннями і вміннями, які сприятимуть забезпеченню їх психологічної стійкості, адаптації на сучасному виробництві у сфері

автосервісного обслуговування.

Таким чином, за результатами здійсненого аналізу при відборі і структуруванні змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу необхідно: врахувати його загальнокультурний, загальнопрофесійний, загальноспеціальний і спеціальний характер й забезпечити пріоритет фундаментальності змісту, випереджуючу його спрямованість; надати навчально-програмній документації, що розробляється, системного характеру; забезпечити достатню відкритість, гнучкість, варіативність, універсальність, технологічність та діагностичність навчально-програмної документації, що дозволить ефективно оцінювати якість результатів професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу; забезпечити можливість урахування варіативного компоненту, зумовленого специфікою регіону, інтересами особистості, взявши за основу державний стандарт у змісті професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу, що відображається у навчально-програмній документації; відповідність змісту навчання суспільно-економічним запитам має бути основою нової філософії змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу.

При цьому структура змісту загальноосвітньої підготовки кваліфікованих робітників автосервісу має бути спрямована на формування основних ключових компетентностей, що становлять основний набір найзагальніших понять, які мають бути деталізовані у комплексі знань, умінь, навичок, цінностей та відносин за навчальними галузями та життєвими сферами учнів.

Структура змісту загальнопрофесійної та спеціальнопрофесійної підготовки як основа державного стандарту та варіативного компонентів визначається набором предметів, вивчення яких здатне сформувати коло професійних компетентностей.

Зміст підготовки спеціального характеру в межах варіативної частини навчального плану необхідно орієнтувати на формування таких компетентностей, як: здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти та виконувати поставлені завдання. Вони мають будуватися на поєднанні взаємовідповідних пізнавальних ставлень та практичних навичок, цінностей, емоцій, поведінкових реакцій, знань і вмінь – всього того, що можна мобілізувати для активної дії. На основі відбору ключових компетентностей у європейських країнах (Австрія, Бельгія, Німеччина, Фінляндія, Нідерланди) ми запропонували три основних блоки таких компетентностей: соціальні (пов'язані з оточенням, життям суспільства, соціальною діяльністю особистості), мотиваційні (пов'язані з внутрішньою мотивацією, інтересами, індивідуальним вибором особистості) та функціональні (пов'язані з сферою знань, вмінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом) [7; 21; 26].

З урахуванням результатів навчальних досягнень учнів для набуття ними знань, умінь, навичок як професійних компетентностей, що набувають характеру особистісно значущого «капіталу» майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу і створюють для кожного із них конкурентноспроможність на ринку праці, у кожному педагогічному колективі важливо будувати не тільки навчальні плани та програми, а й певною мірою весь зміст інформаційно-дидактичного забезпечення професійної підготовки.

Процес впровадження обґрунтованого нами підходу до відбору структурування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу в умовах ПТНЗ має проходити поетапно: від визначення основних понять, цілей та їх ієрархічної побудови, обговорення переліків професійних компетентностей, узагальнення їх, прийняття та внесення до використовуваних стандартів до розроблення методичних рекомендацій і практичного застосування їх у навчальному процесі. Для того, щоб на перших кроках уникнути проблем з використанням підручників та навчальних матеріалів, що не побудовані на компетентнісному підході, можна пропонувати створювати методичні рекомендації як супровід для деяких навчальних матеріалів.

Висновок. Добір і структурування змісту підготовки кваліфікованих робітників автосервісу має проводитися за соціально-економічним та культурологічним напрямками; на основі соціально-детермінованого, особистісно-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного підходів; з урахуванням ринкових вимог до інтеграції професій при

максимальному наближенні навчання до потреб реального виробництва і конкретних робочих місць; розмаїтості неформального сектора економіки; запиту роботодавців щодо якості підготовки робітників автосервісу, що обумовлює інтегрування теорії і практики.

Подальші дослідження із зазначеної проблеми стосуватимуться створення професіоналізуючого освітнього середовища в навчально-виробничому процесі професійно-технічного навчального закладу.

Література

1. Адольф В. А. Профессиональная компетентность современного учителя: монография / Красноярский гос. университет; В. А. Адольф. – Красноярск: КрГУ, 1998. – 286 с.
2. Батышев С. Я. Подготовка рабочих в средних профессионально-технических училищах / С. Я. Батышев. – М.: Педагогика, 1988. – 176 с.
3. Бермус А. Г. Проблемы и перспективы реализации компетентностного подхода в образовании / А. Г. Бермус // Интернет-журнал «Эйдос». – 2005. – 10 сентября [Электронный ресурс]. – Режим доступа к журн.: <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-12.htm>. – Загл. с экрана. – Язык русс.
4. Болотов В. А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогика. – 2003. – №10. – С. 8-14.
5. Геодакян В. А. Теория дифференциации полов в проблемах человека / В. А. Геодакян // Человек в системе наук. – М.: Наука, 1989. – С. 171-189.
6. Дидактичні засади побудови змісту навчального предмета «Спеціальна технологія» для підготовки з професії «Слюсар з ремонту автомобілів»: метод. посіб / [В. В. Васенко, В. Т. Лозовецька, О. М. Тарубара та ін.]; за заг. ред. В. В. Васенка. – К., 2008. – 148 с.
7. Доклад Генерального директора о проекте стратегии ЮНЕСКО в области технического и профессионального образования и подготовки (ТПОП). Исполнительный совет. Сто восемьдесят первая сессия 181 ЕХ/8, Париж, 13 марта 2009 г. Оригинал: англ. Пункт 8 предварительной повестки дня. Основная область 1: Предоставление предварительных консультаций по вопросам политики и развитие потенциала на страновом уровне. Разработка и обзор всеобъемлющей национальной политики в области ТПОП [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001808/180869r.pdf>. – Загл. с экрана. – Язык русс.
8. Дьюи Д. Индивидуальная психология и воспитание / Д. Дьюи // Общественно-активные школы: образование ребенка как субъекта демократии. – М.: Владимир, 2007. – 150 с.
9. Журавлев И. К. Дидактическая концепция содержания образования / И. К. Журавлев, Л. Я. Зорина, И. Я. Лернер // Дидактические проблемы построения базового содержания образования: сб. науч. тр. / под. ред. И. В. Лернер, И. К. Журавлев. – М.: ИТП и МИО, 1993. – С. 164-186.
10. Зайчук В. О. Нормативно-правове забезпечення освіти в Україні / В.О. Зайчук // Вища школа. – 2002. – № 2-3. – С. 28-34.
11. Зеер Э. Ф. Психология профессий: учеб. пособ. для студ. вузов / Эвальд Фридрихович Зеер. – М.: Академический проект; Фонд Мир; 2008. – 336с.
12. Зорина Л. Я. Дидактические аспекты естественно-научного образования / Л. Я. Зорина. – М.: РАО, 1993. – 163 с.
13. Коменский Я. А. Великая дидактика / Я. А. Коменский // Избр. пед. сочинения: в 2 т. – М.: Педагогика 1982. – Т. 1. – С.242-476.
14. Концепція державного стандарту професійно-технічної освіти України: рішення колегії Мін-ва освіти і науки України від 27 трав. 1998 р. № 6/8-4 // Проф.-техн. освіта. – 1998. – № 2. – С. 2-5.
15. Краевский В. В. Методология педагогики: новый этап: [учеб. пособ.] / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова. – М.: Академия, 2006. – 400 с.
16. Лебедев О. Е. Теоретические основы педагогического целенаправленного в системе образования: автореф. дис. на соискание учен. степени д-ра. пед. наук: спец 132.00.01 – Теория и история педагогики / Олег Ермалаевич Лебедев. – СПб., 1992. – 38 с.
17. Леднев В. С. Содержание образования: учеб. пособ. / В. С. Леднев. – М.: Высш. шк., 1989. – 360 с.
18. Лернер И. Я. Теория современного процесса обучения, ее значение для практики / И. Я. Лернер // Советская педагогика. – 1989. – №11. – С. 10-17.
19. 112. Лудченко О. А. Технічне обслуговування і ремонт автомобілів: підручник / О. А. Лудченко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 511 с.
20. Макаров П. Дидактика Дистервега (сущность, содержание, ход обучения) / П. Макаров

// Советская педагогика. – 1937. – № 5/6. – С. 160-180.

21. Меморандум з навчання протягом всього життя. Комісія Європейського співтовариства, Брюссель, 30 жовтня, 2000 р., SEC (2000) 1832 [Електронний ресурс]. – Режим доступу 25.04.2008: <http://sci.informika.ru/text/magaz/newpaper/messedu/cour0104/2300.html>. – Загол. з екрану. – Мова укр.

22. Нагач М. В. Підготовка майбутніх учителів у школах професійного розвитку в США: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти / М. В. Нагач. – К., 2008. – 21 с.

23. Оконь В. Введение в общую дидактику. Пер. с польск. / В. Оконь. – М.: Высшая школа, 1990. – 383 с.

24. Песталоцци И. Г. Избр. пед. соч.: у 2 тт. Т. 1 / под. ред. В.А. Ротенберга, В. М. Кларина. – М.: Педагогика, 1981. – 334, [1] с.

25. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 66-72.

26. Професійна освіта в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: [монографія] / за ред. Н. Г. Ничкало, В. О. Кудіна. – 2-е вид. – Черкаси: Вибір, 2002. – 322 с.

27. Скаткин М. Н. Совершенствование процесса обучения / М. Н. Скаткин. – М.: АПН СССР, 1971. – 206 с.

28. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 55-61.

29. Шарельман, Г. Трудова школа / Г. Шарельман. – 1921 . – 98 с.

У статті розглядаються напрями і наукові підходи до структурування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників для автосервісу. Акцентується увага на чотирьохкомпонентному змісті професійної підготовки, компетентнісному підході при максимальному наближенню навчання до потреб реального виробництва і конкретних робочих місць. Структура професійної компетентності розкривається через опанування ключових, загально-професійних, загально-спеціальних і спеціальних компетенцій та професійно значущих якостей особистості.

Ключові слова: структурування змісту професійної підготовки, професійно значущі знання, уміння, якості кваліфікованих робітників автосервісу, компетентнісний підхід, зміст професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу.

Гоменюк Д. В. Отбор и структурирование содержания профессиональной подготовки квалифицированных рабочих для автосервиса.

В статье рассматриваются направления и научные подходы к структурированию содержания профессиональной подготовки квалифицированных рабочих для автосервиса. Акцентируется внимание на четырехкомпонентном содержании профессиональной подготовки, компетентностном подходе при максимальном приближении обучения к потребностям реального производства и конкретных рабочих мест. Структура профессиональной компетентности раскрывается через овладение ключевыми, общепрофессиональными, общеспециальными и специальными компетенциями и профессионально значимыми качествами личности.

Ключевые слова: структурирование содержания профессиональной подготовки, профессионально значимые знания, умения, качества квалифицированных рабочих автосервиса, компетентностный подход, содержание профессиональной подготовки квалифицированных рабочих автосервиса.

Gomenyuk D. V. The selection and structuring of the content of training skilled workers for service

The article deals with trends and scientific approaches to structuring the content of vocational training of skilled workers for service. The attention is focused on the four-component content of the training, competence approach at maximum approximation of training to the needs of real production and specific jobs. The structure of professional competence is revealed through the mastery of the key, of general, special and in special competences and professionally significant qualities of the person.

Keywords: structuring the content of vocational training, meaningful knowledge, skills, quality of service centers qualified workers, competence approach, the content of the training of skilled workers for service.

Рецензент: Сльникова Г. В., доктор педагогічних наук, професор